

MINISTERSTWO ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

AGENCJA
RYNKU ROLNEGO

INSTYTUT
EKONOMIKI ROLNICTWA
i GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ

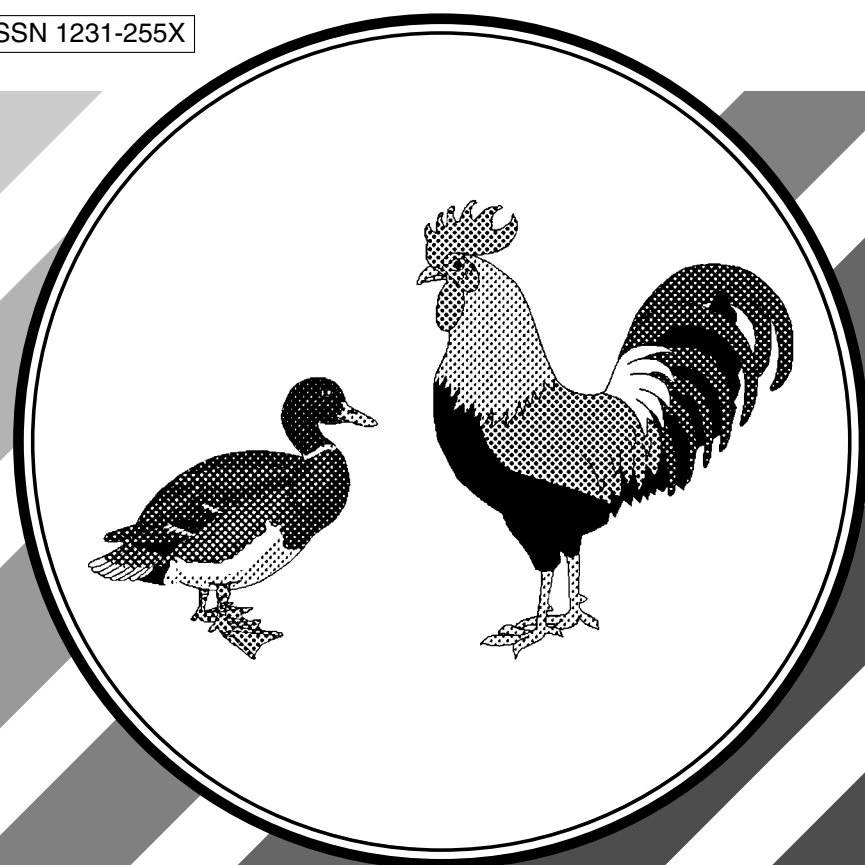
NR
23

RYNEK DROBIU I JAJ

stan i perspektywy

ISSN 1231-255X

ANALIZY
RYNKOWE

MAJ 2003

Spis treści

REASUMPCJA

- I. Uwarunkowania makroekonomiczne
- II. Mięso drobiowe
 1. Podaż – *G. Dybowski*
 2. Przetwórstwo – *M. Kobuszyńska*
 3. Handel zagraniczny – *D. Rycombel*
 4. Popyt – *K. Świetlik*
- III. Jaja
 1. Podaż – *G. Dybowski*
 2. Przetwórstwo – *M. Kobuszyńska*
 3. Handel zagraniczny – *D. Rycombel*
 4. Popyt – *K. Świetlik*

**Przy publikowaniu fragmentów analizy oraz informacji i danych liczbowych
prosimy o podanie źródła.**

Analizę przygotowano w Zakładzie Badań Rynkowych IERiGŻ
Świętokrzyska 20, 00-950 Warszawa
Kierownik Zakładu – prof. dr hab. Jan Małkowski, tel: (0·prefiks·22) 827-36-64

AUTORZY:

dr Grzegorz Dybowski

• Zakład Badań Rynkowych IERiGŻ •
Tel.: (0·prefiks·22) 826-50-31 wew. 743

mgr Mira Kobuszyńska

• Zakład Ekonomiki Przemysłu Spożywczego IERiGŻ •
Tel.: (0·prefiks·22) 826-50-31 wew. 516

mgr inż. Danuta Rycombel

• Zakład Badań Rynkowych IERiGŻ •
Tel.: (0·prefiks·22) 826-50-31 wew. 616

dr Krystyna Świetlik

• Zakład Badań Rynkowych IERiGŻ •
Tel.: (0·prefiks·22) 826-50-31 wew. 707

Analizę zrecenzowała i zatwierdziła w dniu 29.04.2003 r. Rada Rolniczych Analiz Ekonomicznych w składzie:
Zdzisław Adamczyk, Tadeusz Chrościcki, Jan Małkowski, Krzysztof Materko, Bożena Nowicka, Roman Urban (wiceprzewodniczący),
Maria Zwolińska (przewodnicząca).
Kolejna analiza wydana będzie w październiku 2003 r.

REASUMPCJA

Produkcja żywca i mięsa drobiowego w 2002 r. wykazywała nadal silną tendencję wzrostową. W pierwszej połowie roku wskaźnik wzrostu przekroczył 20%. W drugim półroczu był już jednak znacząco niższy – ok. 9%. Produkcja mięsa drobiowego w 2002 r. wyniosła ok. 797 tys. ton i była o prawie 15% większa niż w 2001 r. Zwolnienie tempa rozwoju, obserwowane w okresie lipiec – grudzień, może zapowiadać wygasanie silnego wzrostowego trendu podaży, jaki występował na rynku drobiu w dwóch ostatnich latach. Potwierdzają to również zmiany potencjału biologicznego dla towarowej produkcji kurcząt i indyków. Do wolniejszego rozwoju produkcji przyczyni się też niska jej opłacalność, szczególnie w pierwszych miesiącach 2003 r.

Przewiduje się, że w 2003 r. produkcja mięsa drobiowego zwiększy się już tylko o ok. 6% do poziomu ok. 850 tys. ton. Wzrost ten będzie prawdopodobnie nieco większy w pierwszym półroczu (ok. 8%) niż w drugim (ok. 5%). Ponad 92% produkcji pochodzić będzie z uboju żywca ze skupu. Ze względu na nieco szybsze prognozowane tempo wzrostu importu niż eksportu, całkowita podaż mięsa drobiowego może się zwiększyć o ok. 7%, a dostawy tego mięsa do sieci handlowej o ponad 9%.

Jeżeli nie nastąpią podwyżki cen mieszanek pasz dla drobiu, rentowność produkcji żywca drobiowego może się wzmocnić. Średnie ceny skupu powinny kształtować się na poziomie zbliżonym do notowanego w pierwszym półroczu 2002 r. Opłacalność produkcji pozostanie jednak niska.

Utrzymująca się przez długi okres nadprodukcja doprowadziła do zmian w strukturze rynku. Znalazło to odzwierciedlenie we wzroście eksportu, którego udział w produkcji przekracza już 7%. Równocześnie import stanowi tylko 4% wielkości krajowego zużycia mięsa drobiowego. Zmianie uległy też proporcje udziału cen uzyskiwanych na poszczególnych poziomach obrotów w sektorze drobiarskim w cenie finalnej. W 2002 r. i w pierwszych miesiącach 2003 r. obniżyła się dominująca pozy-

cja handlu, głównie na rzecz producentów i ubojni żywca.

Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego była w 2002 r. o 19% większa niż przed rokiem, a jej struktura nie uległa zmianie. Natomiast produkcja drobiowych wędlin, konserw i wyrobów wędliniarskich wzrosła o 21% do poziomu 178 tys. ton. Silne wahania produkcji występowały w drugiej połowie roku.

W 2002 r. branża drobiarska po raz pierwszy od 1998 r. wygenerowała zysk netto, choć na bardzo niskim poziomie (0,1%). Było to głównie efektem zmniejszenia obciążeń przychodów firm kosztami finansowymi związanymi z prowadzonymi inwestycjami. Wraz z poprawą wyniku finansowego wzrosła przeciętna zdolność branży drobiarskiej do akumulowania środków własnych. Jednak, mimo tych pozytywnych zmian, przeciętna kondycja finansowa firm drobiarskich pozostaje trudna. Ponownie branża utraciła zdolność regulowania bieżących zobowiązań. Nadal drobiarstwo pozostaje jednym z najmniej rentownych sektorów przetwórstwa spożywczego.

W 2002 r. wpływy z eksportu mięsa i przetworów z drobiu zwiększyły się o ponad 22% do 138 mln USD. Spowodowało to poprawę dodatniego salda obrotów handlu zagranicznego w tej grupie towarowej o 27% i to mimo spadku przeciętnych cen eksportowych. Wartość eksportu 5,5-krotnie pokrywała wartość importu. O tych korzystnych zmianach zdecydowało zwiększenie sprzedaży elementów z kurcząt w krajach Europy Śr-Wsch.

Bezcłowy kontyngent na import drobiu do Polski z UE wyniósł w 2002 r. 23 tys. ton i został całkowicie wykorzystany. Natomiast kwota taryfowa WTO w wysokości ok. 47,7 tys. ton była wykorzystana zaledwie w ok. 6%. Z USA Polska importowała ok. 2 tys. ton mięsa drobiowego, a z Węgier większość z 4 tys. ton importu przetworów z drobiu.

W 2003 r. możliwości zbytu mięsa i przetworów z drobiu na rynkach światowych będą mniejsze, głównie

z powodu wprowadzenia kwot importowych w Rosji. Przewiduje się więc jedynie niewielki wzrost eksportu z Polski, przede wszystkim w ramach umowy dwustronnej z UE. Ograniczenie barier w handlu sprzyjać będzie rozwojowi importu ze Wspólnoty.

Konkurencyjność cenowa drobiu względem wieprzowiny spowodowała, że konsumpcja mięsa wieprzowego wzrosła w stopniu mniejszym niż się spodziewano. Otworzyło to dalsze możliwości dla wzrostu spożycia mięsa drobiowego, które w 2002 r. zwiększyło się o 14%. Udział drobiu w konsumpcji mięsa zwiększył się.

W 2003 r. może utrzymać się spadkowa tendencja cen detalicznych mięsa drobiowego, choć już nie tak silna jak w 2002 r. W I kwartale 2003 r. ceny te były o 6,5% niższe niż przed rokiem. Przewiduje się też wolniejszy, bo tylko ok. 6-procentowy wzrost konsumpcji drobiu do poziomu 21 kg na 1 mieszkańca.

W 2004 r. prognozowany wzrost spożycia wyniesie 3–5%, tzn. osiągnie ono poziom 21,5–22 kg na 1 mieszkańca (ok. 830–850 tys. ton ogółem). Oznacza to, że uwzględniając przewidywane saldo obrotów handlu zagranicznego oraz zakładane tempo rozwoju produkcji, nadwyżka podaży nad popytem może wynieść 25–40 tys. ton. Stanowi to 3–5% krajowego zużycia.

Produkcję jaj konsumpcyjnych w 2002 r. można szacować na ok. 9 mld sztuk, co stanowi 5-procentowy wzrost w relacji do 2001 r. Spożycie jaj zwiększyło się o 7%, co było głównie następstwem niskich cen detalicznych. W drugim półroczu 2002 r. poprawiła się opłacalność produkcji jaj. Wyższa rentowność utrzymała się też w pierwszych miesiącach 2003 r. Jednak w kolejnych miesiącach 2003 r. ceny zbytu jaj mogą się ponownie obniżyć z uwagi na prognozowaną mniejszą dynamikę wzrostu spożycia jaj. Wraz z mniejszym potencjałem biologicznym w chowie kur niosek, pozwala to wnioskować o redukcji tempa wzrostu produkcji jaj w 2003 r. do 2–2,5%. Można więc szacować, że produkcja ta osiągnie poziom ok. 9,2 mld sztuk.

Utrzymuje się wzrostowa tendencja w przetwórstwie jaj. Produkcję tych przetworów w 2002 r. można szacować na ok. 6 tys. ton. Rosnącej dynamice produkcji przetworów sprzyjają zarówno niskie ceny ich skupu na rynku krajowym, jak i duży popyt na polskie przetwory z jaj na rynkach zagranicznych. W 2003 r. przewiduje się kontynuację tych korzystnych procesów.

W 2002 r. saldo obrotów jajami i ich przetworami było dodatnie. Przyczyniły się do tego znacząco wyższe wpływy z eksportu jaj świeżych, głównie do krajów UE oraz Jugosławii. Import jaj świeżych pozostawał raczej śladowy (ok. 1 mln sztuk). W 2003 r. w handlu zagranicznym tą grupą towarową nie przewiduje się istotnych zmian.

Absolutne i relatywne potanie jaj w 2002 r. wywołało silny wzrost ich spożycia. Ukształtowało się ono na poziomie 210 jaj na 1 mieszkańca, tj. o 7% wyższym niż w 2001 r. Można przewidywać, że w 2003 r. nastąpi dalszy, jednak znacznie wolniejszy już, wzrost spożycia jaj do 214 sztuk na 1 mieszkańca, tj. o ok. 2%. Sprzyjać temu będzie 1–2-procentowa redukcja cen detalicznych jaj prognozowana dla 2003 r.

SUMMARY

The production of poultry meat and livestock in 2002 still kept a strong tendency. Its growth rate in the first half of the year 2003 exceeded 20% and in the second half of the year declined to 9%. The production of poultry meat in the year 2002 was almost 15% up from the previous year and totalled circa 797 thousand tons. Lower growth rate, observed over in the second half of the year 2003 can foresee a diminishing strong upward trend in supply observed on the poultry market over the last two years. Changes in biological potential for production of chickens and turkeys also confirm that. Low profitability, particularly in the first months of 2003, will also hamper the development of poultry production.

Poultry meat production in 2003 is forecast to increase by just 6% to about 850 000 tons. The increase in the first half of the year would be slightly higher (circa 8%) than in the second half (circa 5%). Over 92% of the production would be based on slaughters of procured livestock. Due to slightly higher growth rate of imports than exports as forecast, total supply of poultry meat can rise by approx. 7% and the deliveries to trade network by over 9%.

Assuming no rises in the prices of feed mixes for poultry, the profitability of poultry production is likely to improve. Average procurement prices should fluctuate close to the level observed in the first half of 2002. However the profitability would still remain relatively low.

Persisting for a long time production surpluses triggered certain changes in the market structure, which was mirrored in rising exports, that already contribute 7% of the output. At the same time the share of imports contributes only 4% of total domestic consumption. The proportions of prices at particular levels of the marketing chain in final price have also changed. In 2002 and in the first months of 2003 dominant share of trade level contracted in favour of mainly poultry producers and slaughters.

Industrial production of poultry meat in 2002 was 19% up from the pre-

vious year but its structure remained unchanged. The production of poultry cured meat and canned meat, increased by 21% to 187 000 tons, showing strong fluctuations in second half of the year.

In 2002 the poultry sector for the first time since 1998 generated profit at net level (but of very low magnitude - 0,1%). It resulted from lowering financial costs of conducted investments. The capacity to accumulate own assets increased along with the improvement of financial results. Nevertheless, despite those positive changes, average financial standing of the enterprises operating in the poultry sector is very difficult. The sector still remains one of the least profitable sectors of food industry.

The revenue on exports of poultry meat and derivatives in the year 2002 increased by over 22% to 138 mio USD. In result, despite average export prices, the positive balance of foreign trade in these products increased by 27%. The revenue on exports exceeded the expenditure on imports by 5,5 times. Such favourable changes resulted from rising sales of chicken cuts on the CEEC's markets.

Duty free quota for import of poultry from the EU in 2002, set at 23 000 tons, was entirely utilised. On the other hand the WTO import quota (47 700 tons) was utilised in slight 6%. Poland imported about 2 000 tons of poultry meat from USA and about 4 000 ton of poultry products from Hungary.

Due to imposition of import quotas by Russia export possibilities on the world markets of poultry meat and derivatives in 2003 will contract. Therefore a slight increase Polish exports is are forecast. The increase would concern mainly trade within bilateral agreement between Poland and the EU. The reduction of trade barriers will support the increase of poultry imports from the EU.

The price competitiveness of poultry versus pork hampered the increase the consumption of the latest product. Therefore it created further possibilities for the increase in con-

sumption of poultry meat, which in 2002 rose up by 14%. The share of poultry meat in overall consumption of meats increased.

A downward tendency in poultry meat prices at retail level is likely to persist in 2003 but would of lower magnitude as compared strong as it was in 2002. The poultry prices in the first quarter of 2003 were down by 6,5% from the relevant period of the previous year. The increase rate in the consumption of poultry meat is forecast to slow down to 6% to 21 kg per capita. The rate of increase in per capita poultry consumption in 2004 is forecast at some 3-5%. Therefore the level of consumption would reach 21,5-22 kg per capita (overall about 830-850 thousand tons). Taking into account projected balance of foreign trade and assumed growth rate of production, the supply would be some 25-40 thousand tons in excess of demand (3,5% of domestic consumption).

The production of eggs for consumption in 2002 is estimated at about 9 bio pieces, which would be 5% up from the previous year. Reflecting low prices the consumption of eggs increased by 7%. In the second half of 2002 the profitability of egg production increased. Higher level of profitability persisted also in the first months of 2003. However egg prices are likely to decline again because of diminishing growth rate of consumption. Taking into account lower biological potential in breeding of laying hens a reduction in the growth rate of egg production to 2,2,5% is forecast for 2003. Therefore egg production in 2003 is projected at about 9,2 bio pieces.

Egg processing still shows an upward tendency. In 2002 the output of this branch can be estimated ay circa 6 000 tons. Growing dynamics of production here is supported by low egg procurement prices and rising demand for Polish egg products on foreign markets. These processes in 2003 are expected to be continued.

In 2002 the balance of foreign trade in eggs turned positive. It was caused by a significant increase the revenue

on exports of fresh eggs mainly to the EU and Yugoslavia. Fresh eggs imports remained negligible (about 1 mio pieces). In 2003 none of major changes are expected in foreign trade in this group of products.

in 2002 declining egg prices in absolute and relative terms triggered a significant rise in their consumption, which amounted to 210 pieces per capita, i. e. 7% up from the previous year. In 2003 egg consumption is

expected to further increase but at a lower rate than in was previously (by 2% to 214 pieces per capita). This would be supported by 1-2% reduction in retail prices of fresh eggs as forecast for 2003.

W serii Analizy Rynkowe w najbliższym czasie ukazać się:

1. Handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi /17/ • maj 2003,
2. Rynek mięsa /24/ • maj 2003,
3. Rynek zbóż /24/ • czerwiec 2003,
4. Rynek cukru /23/ • czerwiec 2003,
5. Rynek rzepaku /23/ • czerwiec 2003,
6. Rynek owoców i warzyw /22/ • lipiec 2003,
7. Rynek ziemi rolniczej /6/ • wrzesień 2003,
8. Rynek środków produkcji i usług dla rolnictwa /24/ • wrzesień 2003,
9. Rynek pasz /14/ • październik 2003,
10. Rynek drobiu i jaj /24/ • październik 2003,
11. Rynek mleka /25/ • październik 2003,
12. Rynek ziemniaka /24/ • listopad 2003,
13. Popyt na żywność /4/ • grudzień 2003.

Prenumerata Analizy (2 zeszyty) w 2003 roku wynosi 34 zł.
Zamówienia z podaniem tytułu i ilości egzemplarzy prosimy kierować do
Działu Wydawnictw Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej,
ul. Świętokrzyska 20, skr. poczt. 984, 00-950 Warszawa. Tel. (0-prefiks·22) 826 50 31 wew. 685, faks 827 19 60
e-mail: dw@ierigz.waw.pl <http://www.ierigz.waw.pl>
